Experienţe ale multiculturalităţii în România

Narcisa ŞTIUCĂ

Prezentarea de faţă se bazează pe o serie de informaţii culese prin diverse metode în cercetările de teren efectuate în ultimul deceniu în trei zone multietnice binecunoscute: Banat (1996-1997)[1] şi Dobrogea (2002-2003)[2]. Comunităţile la care mă voi referi sunt: cea multietnică şi multiconfesională din Cenad (Timiş), cea elenă din Izvoarele (Tulcea) şi cea italiană din Greci (Tulcea).

Istoricii religiilor văd în sărbătoare, cu precădere în cele de trecere dintr-un an într-altul, un prilej de rememorare a evenimentelor fondatoare, exemplare[3] sau contextul temporal în care se săvârşesc practici magico-rituale şi acte ceremoniale, ulterior, locul acestora fiind preluat de desfăşurări cu caracter solemn sau spectacular[4].

Etimologic *a serba* înseamnă a respecta un model, a-l transmite ca pe un reper, fie el istoric sau mitic. Raportarea la un timp-etalon, ca şi la cel individual înseamnă un drum făcut în timp, o împrospătare a memoriei prin repetare, filosofii ataşându-i ca emblemă, cercul şi spirala. În principiu, *esenţa sărbătorii* este una sacră, însă, prin desfăşurarea şi sensurile ei multiple, ea poate funcţiona ca o emblemă a comunităţii.

Sintetizând principiile de mai sus, aş afirma că sărbătoarea este un context temporal ce favorizează în cel mai înalt grad *punerea în valoare a zestrei culturale a unei comunităţi*, reflectând trecutul acesteia, compoziţia etnică şi socială, raporturile cu sfera sacrului şi concepţiile religioase, dar şi raporturile interumane ce implică integrarea şi armonizarea.

Sărbătoarea permite manifestarea întregii serii de „daturi culturale", termen utilizat în antropologia culturală şi socială. Religia (confesiunea), limba, legăturile de sânge asumate şi afirmate (relaţiile familiale), obiceiurile, teritoriul, toate sunt puse în valoare în contextul festiv. Mai mult decât atât, pentru antropologi şi pentru istoricii religiilor, sărbătoarea a fost şi rămâne cadrul ideal pentru reactualizarea miturilor şi povestirilor sacre, al punerii în valoare a celor mai vechi rituri şi al legitimării unei poziţii cucerite de-a lungul istoriei, chiar dacă, prin configuraţia lor actuală şi la o analiză superficială, acestea pot fi „lecturate" într-un mod care ne-ar conduce spre ideea desacralizării prilejului în sine şi, în consecinţă, a tuturor componentelor implicând astfel importante mutaţii semantice şi funcţionale.

În consecinţă, dacă ceea ce aş putea numi „spiritul sărbătorii" poate caracteriza orice grup uman deţinător al unui patrimoniu cultural, atunci acest fapt este valabil şi relevant cu atât mai mult în cazul *grupurilor minoritare*. La acestea se manifestă, pe

---

[1] Pentru detalii, vezi studiul Narcisa Ştiucă, *Cenad – a Multi-ethinc Settlement* în „Roots and rituals. The Construction of ethnic identities", Het Spinhuis, Amsterdam, 2000 (p. 577-588).

[2] Pentru detalii, vezi vol. *Repere dobrogene. Note şi comentarii de teren* (coord. Narcisa Ştiucă), editat de Centrul Naţional de Conservare şi Promovare a Culturii Tradiţionale, Bucureşti, 2004 (p. 73-163).

[3] Mircea Eliade, *Mitul eternei reîntoarceri*, în „Eseuri (Mitul eternei reîntoarceri. Mituri, vise şi mistere)", Bucureşti, Editura ştiinţifică, 1991.

[4] Mihai Pop – *Obiceiuri tradiţionale româneşti*, Bucureşti, Editura Univers, 1999.

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

lângă constantele universal umane ale raportării la un model (arhetip), împreună cu ceea ce aş numi „resorturile psihologice ale sărbătorii", ce implică funcţii cathartice de eliberare a energiilor, exorcizante ale răului de orice fel, urmate de reechilibrarea prin purificare şi reinstaurare a ordinii, şi cele induse de raportarea la modelul cultural proxim (al majorităţii).

Trecând în revistă principalele teorii privind etnicitatea, voi nota că cele socio-biologice[5] luau în calcul endogamia şi experienţa istorică atunci când puneau în evidenţă *rolul mitului fondator* şi al *simbolurilor reprezentative*, iar cele socio-biologice[6] puneau în evidenţă *relaţiile etnice cu mentalitatea şi psihologia de grup* şi vedeau în cele dintâi *resorturi ale generării unor pasiuni intense*.

A fi, *a face* şi *a şti* se concretizau în viziunea adepţilor acestei teorii în *sistemul relaţiilor de rudenie*, *păstrarea limbii* şi a *religiei* ca *mărci ale identităţii etnice*. În trecerea de la primordialism la constructivism *grupul etnic* a fost definit pe baza credinţei într-o *origine comună* conturată de *similitudinile fizice* (generate de endogamie) şi de cele *culturale* (generate de deţinerea zestrei culturale comune)[7].

Totuşi, sursa etnicităţii nu trebuie căutată în anumite trăsături, ci în întreţinera şi adâncirea diferenţelor. Prin urmare, *identitatea etnică* se fundamentează *pe diferenţă* aceasta fiind dictată atât de *constante culturale*, cât şi de *variabile sociale*. Studiul antropologic[8] nu trebuie să se oprească la trăsăturile fizice şi nici măcar la cele spirituale, ci trebuie să exploateze şi *graniţele sociale*. Un alt aspect ce se cere luat în seamă este cel al proceselor implicate în geneza şi păstrarea grupurilor etnice. Această investigare şi interpretare poate fi realizată numai prin orientarea cercetării asupra *frontierelor etnice* şi păstrării acestora şi mai puţin asupra reperelor intern comunitare (constituţie, istorie). Ideea de *graniţă identitară* se naşte din necesitatea de a proteja un material cultural moştenit şi transmis, un set de valori, mituri şi simboluri puse în act de tradiţii şi de un repertoriu specifice.

Şi totuşi studiul relaţiilor interne se dovedeşte foarte important întrucât conştiinţa de sine a grupului şi afirmarea leaderilor impune anumite criterii de acceptare sau de respingere a indivizilor. O serie de aspecte culturale sunt utilizate simbolic şi chiar emblematic atât pentru *relevarea diferenţei*, cât şi pentru *eficientizarea solidarităţii interne*. Mărcile culturale ale grupului, supuse schimbării şi variaţiei, depind de formarea, persistenţa şi transformarea identităţii acestuia şi putem admite că identitatea etnică se constituie dintr-o serie de tipuri de identităţi ce oglindesc atât diferenţierile interne pe criterii sociale, de gen, de vârstă etc., precum şi modul în care se conturează şi funcţionează relaţiile dintre *in-group* şi *out-group*[9].

[5] Pierre van der Berghe, *Does Race Matter?* în „Oxfordreaders: Ethnicity", edited by John Hutchinson and Anthony D. Smith, Oxford University Press, Oxford – New York, 1996 (p. 57 squ.).
[6] Walker Connor, *Beyond Reason: The Nature of the Ethnonational Bond* în „Oxfordreaders: Ethnicity", edited by John Hutchinson and Anthony D. Smith, Oxford University Press, Oxford – New York, 1996 (p. 69 squ.).
[7] Joshua Fishman – *Ethnicity as Being, Doing, and Knowing* în „Oxfordreaders: Ethnicity", edited by John Hutchinson and Anthony D. Smith, Oxford University Press, Oxford – New York, 1996 (p. 63 squ.).
[8] Fredrik Barth, *Ethic Groups and Boundaries*, în „Oxfordreaders: Ethnicity", edited by John Hutchinson and Anthony D. Smith, Oxford University Press, Oxford – New York, 1996 (p. 75 squ.).
[9] Max Weber, *The Origin of Ethic Groups*, în „Oxfordreaders: Ethnicity", edited by John Hutchinson and Anthony D. Smith, Oxford University Press, Oxford – New York, 1996 (p. 35 squ.).

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

Având în vedere aceste premise şi consideraţii teoretice, nu mă voi opri în cele ce urmează asupra unor sărbători emblematice ale comunităţilor cercetate, ci asupra uneia ce prezintă, cel puţin virtual, o mare forţă de armonizare: Crăciunul.

Este ştiut faptul că pentru civilizaţiile apusene (catolice şi protestante) Naşterea lui Iisus Hristos este cea mai semnificativă sărbătoare creştină, în vreme ce pentru ortodocşi primatul este deţinut de Învierea Mântuitorului. Cu toate acestea, aşa cum voi arăta, Crăciunul beneficiază de o serie foarte amplă de desfăşurări cutumiare în toate aşezările menţionate în care grupurile etnice minoritare conviețuiesc sau se interferează cu majoritarii români şi aceasta pentru că ea se grefează, pe de o parte pe tradiţii precreştine deosebit de puternice, iar pe de alta, pentru că presupune un comportament festiv cvasiuniversal fundamentat pe ideea renovării timpului.

Ignorând ordinea cronologică a derulării cercetărilor şi propunând o alta strategic orientată către modelul festiv propus de Crăciun, mă voi opri asupra celebrării acestuia la grecii din Izvoarele (fostă Alibeichioi) întrucât, potrivit identităţii asumate şi declarate, această localitate pare a fi compact constituită dintr-una din cele mai interesante minorităţi etnice dobrogene. Grecii, împreună cu şapte familii de bulgari (în sens larg - neamuri) din ţinutul Varnei, s-au aşezat pe pământurile demnitarului otoman Ali-bey în jurul anului 1830, când au încercat să se repatrieze în ţinutul natal al Salonicului, după un autoexil în Basarabia susţinut de puterea ţaristă la sfârşitul războiului ruso-otoman din 1828-1829. În treacăt voi menţiona faptul că, în lipsa unor documente istorice solide, am utilizat pentru reperele temporale surse orale consolidate de un singur studiu apărut la sfârşitul deceniului al treilea al secolului trecut[10].

Fiind ortodocşi, grecii şi-au păstrat până în zilele de astăzi configuraţia sărbătorilor conformată calendarului gregorian, astfel încât Ajunul Crăciunului coincide cu Botezul Domnului, iar prima zi, cu ziua Sf. Ioan Botezătorul. Aceasta face ca o serie de tradiţii specifice grupului să se suprapună cu elemente pe care le apreciez ca fiind rezultatul conviețuirii cu românii care, în 1925, au trecut la calendarul iulian[11], dar şi al aprecierii Crăciunului ca început de an.

Din cercetările realizate prin observaţie directă, dar şi prin aplicarea unui chestionar specializat urmată de provocarea performării, a rezultat o uimitoare bogăţie a obiceiurilor cicumscrise acestei sărbători. Caracteristica structurală principală o constituie angrenarea unor secvenţe postliminale ale ceremonialului nupţial în desfăşurarea acestora, fapt care, pe de o parte, augmentează rolul cetei masculine a colindătorilor (Drăgumanului), pe de alta, consfinţeşte noul statut al tinerilor recent căsătoriţi şi noile relaţii de înrudire, contribuind la afirmarea coeziunii grupului şi la neta lui delimitare de cele alături de care conviețuiesc.

În ceea ce priveşte seria de tradiţii strict legată de semnificaţia religioasă a sărbătorii, am consemnat similitudini evidente cu tot ceea ce caracteriezează astăzi

[10] Nichita Bonjug – *Note asupra grecilor din satul Regele Ferdinand I – Alibeichioi* în „Analalele Dobrogei" X/1929, Cernăuţi, p. 273 squ.

[11] Botezul apelor şi încuratul cailor au loc în ziua de 6 ian., iar în aceeaşi seară are loc colindatul cetei Drăgumanului. În noaptea de Ajun, membrii cetei îi udă pe bărbaţii proaspăt căsătoriţi, aceasta fiind mai curând o probă de rezistenţă ce poartă numele „udatul ginerilor" (vrimenus ghambros), apoi în ziua de 7 ian. are loc obiceiul udatului tinerelor neveste de către femeile din alaiul nunei mari (vrimenus nifis), iar a doua zi este consacrată sărbătorii babelor-moaşe (babu mera), păstrată întreaga viaţă de toate femeile care au născut în sat sau pe care acestea le-au ajutat după naştere.

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

satele româneşti. Reperele sociale ale obiceiului sunt aceleaşi (grupul de performeri, ierarhia şi funcţiile acestuia, regulile ceremoniale ce stau la baza actului colindatului, în special raportul colindători / beneficiari ai demersului ritual ceremonial şi antrenarea comunităţii la desfăşurarea sărbătorii). Colindele înregistrate în limba elenă la Izvoarele prezintă funcţii de urare şi de consacrare şi au un conţinutul poetic similar celor româneşti („colindul de pe drum", cel „de vestire creştinească", cântat la fereastră, precum şi unul „de cavaler", tânăr necăsătorit, un altul „de fată-fecioară", unul destinat "oamenilor bogaţi" şi un altul pentru prunci). Chiar şi dinamica a tradiţiei colindatului urmează linia firească actuală: scurtarea variantelor ample, renunţarea la cele arhaice din punct de vedere lexical şi muzical, imprimarea unui ritm mai lent cântării lor şi interpretarea la unison, faţă de cea în contrapartidă de odinioară. Colindătorii de astăzi, ca şi cei de demult, merg mai ales pe la casele cu tineri, în special, cu fete de măritat, unde sunt aşteptaţi cu un colac pregătit chiar de mâinile acestora, cu băutură, dulciuri şi multă voie-bună. Ca şi la români, colindătorii sunt însoţiţi de muzicanţi, de aceea, la finalul colindatului din fiecare casă, se încinge şi un joc pe ritm de geampara, ce prefigurează petrecerea Drăgumanului din zilele următoare.

Comunitatea italiană din Greci (Tulcea) s-a constituit prin aşezarea lor alături de români în valuri succesive: primii, agricultori din Friuli, au fost naturalizaţi de Carol I de Hohenzolern după Războiul de Independenţă primind locuri de casă şi loturi de pământ în vatra satului eliberată de administraţia otomană, următorii, fiind angajaţi ai exploatării de granit din Munţii Măcinului în primul deceniu al sec. XX ca muncitori sezonieri care şi-au păstrat cetăţenia italiană până la decretul din 1953 (supranumiţi „paşaportari") şi în fine, „cataloianii", imigranţi din zona Rovigo care şi-au încercat norocul şi au eşuat ca agricultori într-o altă localitate dobrogeană, Cataloi, devenind ulterior şi ei „pietrari".

Diferenţele sociale şi de provenienţă regională au întârziat coeziunea grupului, aşa încât se poate vorbi despre o comunitate italiană abia după 1925, când s-a înfiinţat biserica purtând hramul Sf. Lucia, patroana cioplitorilor în piatră. Prin urmare, sărbătoarea de care ne ocupăm nu a constituit un element de coeziune decât începând cu perioada interbelică. Aceasta era punctată de rigorile impuse de Biserica catolică: messa solemnă a Adventului succedată de scenete religoase prezentate de copii şi de intonarea cântecelor despre Naşterea Domnului pe la casele membrilor comunităţii. Mediul familial şi cel al grupului socioprofesional constituiau cadre de manifestare a unor tradiţii locale din patria-mamă: consumul unor preparate alimentare specifice (batogul de peşte şi castanele coapte în noaptea de Ajun, precum şi fritole, nalangâte sau gogoşi dospite, şi frizze sau pan de fritte, pişcoturi plămădite cu jumări, destinate, în principal colindătorilor şi, respectiv, preparatele din carne de porc extrem de elaborate şi rafinate), împodobirea festivă a casei şi intonarea unor imnuri religioase şi cântece din zona de origine, schimbul de daruri şi vizitele reciproce.

Astăzi, când în Greci mai trăiesc doar câteva zeci de italieni, când căsătoriile mixte dar mai ales îndelungata convieţuire cu românii şi influenţa mediului urban şi-au pus amprenta asupra stilului lor de viaţă, mai dăinuie doar amintirile despre sărbătoarea Naşterii lui Iisus. Italienii o întâmpină fără a mai ţine post, merg la serviciul religios nocturn numai dacă au preot (în ultima vreme, preoţii vin din zona catolică a Bacăului), prepară şi ei, precum consătenii lor, sarmale şi piftii din carne de porc în locul ossacolului, a mujetului şi a jamponeului şi se vizitează tot mai rar. Cântecele de

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

Crăciun şi scenetele despre miracolul de la Bethleem mai dăinuie doar în amintirea septuagenarilor, gospodăriile fiindu-le colindate de puţinele grupuri de copii români care vin cu Moş Ajunul. Prin urmare, supunându-se treptat modelului dobrogean de convieţuire multiculturală, comunitatea italiană din Greci se păstrează ca o oază de latinitate într-un interesant spaţiu balcanic.

Cunoscută ca o aşezare medievală de mare prestigiu, localitatea Cenad este, după părerea mea, reprezentativă pentru un alt model de convieţuire multiculturală din românia: cel bănăţean. Pe de o parte, în secolele ce s-au scurs de la aşezarea primelor familii germane (sec. XVII-XVIII), a sârbilor şi maghiarilor (sec. XVIII-XIX), s-au produs o serie de metisaje etnice şi confesionale care au dus la uniformizarea aşezării, iar pe de alta, în urma exodului din anii 70 al celor dintâi, aceasta s-a deschis către metisajul regional (în zona Sânicolau Mare s-au aşezat români proveniţi din Oltenia şi sudul Moldovei atraşi de locurile de muncă furnizate de industrializarea zonei).

În cursul celor două descinderi în teren am remarcat, pe de o parte, nostalgia locuitorilor pentru timpurile în care, fără a fi sensibil segregate, cele patru grupuri etnice principale se defineau prin propriile tradiţii legate de Naşterea Lui Isus Hristos, pe de alta, diverse forme de armonizare a acestora până la adoptarea unui model festiv comun ce-i caracterizează. Elementele definitorii sunt în ordinea importanţei: păstrarea datei celebrării (sârbii sunt adepţi ai calendarului gregorian) şi a unor forme specifice de manifestare a spiritului religios (la catolicii maghiari şi germani, messa solemnă din seara de Ajun, urmată de performarea scenetelor religioase de către copii, iar la români şi sârbi, punctarea momentului prin colindatul de grup şi slujba din prima zi de Crăciun în cadrul căreia se cântă şi colinde religioase de către corurile bisericilor). Cu toate acestea, la serviciul religios din Ajunul Crăciunului ţinut în latină şi maghiară de preotul Groza Daniel în biserica multiseculară ce aminteşte de descinderea în Cenad a Sf. Gerardo Sagredo în sec. XI, au fost prezenţi ambii preoţi, atât cel sârb, cât şi cel român.

În mediul mai restrâns (familial şi de grup etnic) sunt puse în valoare tradiţiile gastronomice (consumul obligatoriu al cărnii de porc, simbol al belşugului, la români şi sârbi şi al celei de pasăre, simbol al fecundităţii, la germani şi maghiari) şi de manifestări cutumiare precum: primirea colindătorilor (vestitori ai Crăciunului care intonează colinde specifice sau performează scenete religioase însoţiţi de mascaţi), „măturatul Crăciunului" (stratul de paie şi cereale aşternute de Ajun), ceremonial cu valenţe premaritale al tinerilor, „mersul pă gostie" (vizitele reciproce sau colindatul vecinilor) şi reuniunile dansante. Notabile pentru medierea procesului de armonizare sunt adoptarea unui preparat alimentar festiv cu valenţe auspiciale, „cesniţa", plăcintă de aluat cu fructe confiate şi nuci în care se ascundea un ban ca prevestire a norocului şi belşugului în anul ce vine, precum şi a acceptării „cu porţile în lături" de către toţi gospodarii a colindătorilor români. Un alt element ce contribuie la configurarea sărbătorii este datorat convieţuirii cu românii şi se referă la un tip special de relaţie cu sacrul, concret, cu lumea de dincolo. Este vorba despre ofrandele şi darurile ce se fac defuncţilor în contextul sărbătorii de către toate familiile comunităţii, indiferent de apartenenţa etnică şi confesională.

Fie şi dintr-o foarte scurtă trecere în revistă a tradiţiilor locale de Crăciun în cele trei aşezări menţionate se conturează două modele de convieţuire pe care le-am putut observa şi reconstitui: cel dobrogean şi cel bănăţean. Este cvasiunanim recunoscut că aceste două provincii româneşti plasate în extrema estică şi respectiv, vestică ale

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

României sunt nişte spaţii ale toleranţei şi armonizării datorită convieţuirii îndelungate în ciuda mozaicului etnic şi religios pe care îl prezintă şi al rigorilor iniţiale impuse de cele două imperii la răscrucea cărora s-au aflat, cel Otoman şi cel Habsburgic, ulterior, Austroungar.

Dacă în privinţa riturilor de trecere şi a celorlalte sărbători cu valoare pregnantă de marcă identitară discuţia ar fi cu mult mai complexă şi mai nuanţată, în ceea ce priveşte Crăciunul ca sărbătoare de renovare a timpului şi de inaugurare a unei noi etape de viaţă comunitară putem afirma că, prin semnificaţiile lui simbolico-religioase, el furnizează comunităţilor multiculturale acei piloni pe care se poate clădi viaţa împreună bazată pe respectarea reciprocă a valorilor şi chiar pe împrumutul reciproc.

Chiar dacă nu mai putem vorbi despre etalarea tuturor reperelor etnicităţii în context festiv (de pildă, din desfăşurările cutumiare prezentate lipseşte arborarea ţinutei vestimentare caracterizante), se poate vorbi despre sărbătoare ca despre un prilej de rememorare a originii şi întemeierii, al afirmării apartenenţei etnice şi religioase (confesionale), dar şi ca unul de integrare în configuraţia unui *loc în sens antropologic*, un spaţiu cultural caracterizat printr-o zestre culturală generată de un trecut comun.

Experienţele antropologice / etnologice pe care astăzi le mai pot trăi (şi ar trebui să le trăiască) specialiştii români sunt dintre cele mai fascinante, căci ele pun în evidenţă specificul zonal configurat nu doar prin insistent căutatele valori naţionale, ci prin puterea de sinteză culturală a anumitor arii culturale de interferenţă realizată printr-un abil şi complex joc al identităţilor, urmat de armonizare şi, în ultimă instanţă, de crearea unor modele de convieţuire demne de tot interesul. Sunt acele locuri în care cercetătorul se simte „acasă", dar, în acelaşi timp, îşi poate păstra relativ constant „privirea distanţată" despre care vorbea Cl. Lévi-Strauss, în care prezentul nu se lasă decriptat fără o pătrunzătoare scrutare a trecutului istoric.

Bibliografie

Bonjug, Nichita, *Note asupra grecilor din satul Regele Ferdinand I – Alibeichioi* în „Analalele Dobrogei" X/1929, Cernăuţi.

Eliade, Mircea, *Mitul eternei reîntoarceri*, în „Eseuri (Mitul eternei reîntoarceri. Mituri, vise şi mistere)", Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1991.

Pop, Mihai, *Obiceiuri tradiţionale româneşti*, Editura Univers, Bucureşti, 1999.

Ştiucă, Narcisa, *Cenad – a Multi-ethinc Settlement* în „Roots and rituals. The Construction of ethnic identities", Het Spinhuis, Amsterdam, 2000.

*** - *Oxfordreaders: Ethnicity*, edited by John Hutchinson and Anthony D. Smith, Oxford University Press, Oxford – New York, 1996.

*** - *Repere dobrogene. Note şi comentarii de teren* (coord. Narcisa Ştiucă), editat de Centrul Naţional de Conservare şi Promovare a Culturii Tradiţionale, Bucureşti, 2004.

Multicultural Experiences in Romania

This paper is based on field researches made in the last decade in wellknown multiethnic areas from Romania: Banat County (1996-1997), Dobroudja County (2002-2003). The communities that I took into consideration are the multiethnic and multiconfessional ones from Cenad (Timiş District), the Greek one from Izvoarele (Tulcea District) and the Italian group from Greci (in the same district).

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

I started my analysis from the general opinion that any holiday (in this case, the Christmas) allows the manifestation of an ample series of "cultural givens". The religion (the confession), the mother tongues, the consanguine relations (kinship) that are assumed and asserted, the customs and traditions, the territory, all are turned to the best account by the communities in the festive framework.

The anthropological/ethnological experiences that the Romanians scholars may (and must) have today are fascinating as these emphasize zonal specific character that is outlined not only by the national values insistently distinguished by antecessors, but also by the complex identity relations succeeded by the creation of cohabitation patterns which are very interesting.

Universitatea din Bucureşti
România

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)

BDD-V2496 © 2007 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:45 UTC)